ת"ל נעל מ"מ · תע"נ דדרשינן ליה לגעול דלא נימא תחם לון מידי אחרינא לא שקלוים הם ויבולו שייהם וא"ת והיכי דרשינן הכי דרשות מנעל הא לילטריך לגופיה שלריך לקרות תלון הגעל ויש לומר דדרשינן שפיר ממה שלריך לקרות דה"נ דרשינן במתניתין (נקמן דף קז): מכלה עיכובא תע"נ שהוא עיקר קריאה: **שאין** חופה אח רוב הרגל · אבל הכא לא סגי בשמיטת רוב עקב דאין קרוי מנעל אלא כשחופה רוב הרגל אבל לענין חליצה סגי בשמיטת רוב העקב דאתמר לעיל (דף קב.) דחשיב שפיר גילוי לרעייה בהכי:

המסוליים · שם סנדל אחד כן דאמר בירושלמי ר' יהושע בן לוי נפק בסוליא בלילי לומא רבה ואמרין נמי (מדרש רבה ע"ס) מה שעשתה חכמה עערה לרשעה עשתה עטה עקב לסוליאתן לכתיב לאשית חכמה יראת ה' וגו' והא דאמר עקב עטה יראת ה' וגו' והא דאמר במדרש (שם) ג' דברים שקולים זה כזה חכמה ירלה עטה אר"י דשקולים הייט הא בלא הא לא סגי אבל עטה גדולה מכולן": **ממטמא** מאחוריו. פי' אם נגע בנגע מאחוריו של בית ומיהו מספקא לר"י בבית מוסגר אם נגע בנגע שמחוטו בלא ביאה לו חשיב כאחוריו דמוחלט דטמאת בנגיעה לו שמא נגע ומחוטו דמוסגר הייט שנכנס טולו לבית כדפירש בקונטרס ובת"כ דריש בנגע נראה לי בבית מחוטו מטמא ולא מן מטמא מאחוריו והלי קרא במוסגר כתיב משמע שדורש לנגע הטולד בתוך הבית מטמא ולא הטולד מאחוריו:

כיון שנכנס רובו לבית טהור ממתו · אמר ר"י תע"פ אלא יש"ם שם אלא שהכניסה והוליאה טמא ותע"נ דתנן ומייתינן לה בפרק קמא דקידושין (דף נ:) טמא עובר תחת האילן וטהור יושב טהור הייט דוקא גבי אילן שאין שם מחיצות בעינן שיהא יושב כדכתיב בדד יושב אבל בבית דאיכא מחיצות כאילו יושב תחתיו הטמא ומטמא הבית ואם תאמר הכא משמע דמטהרא בטמא בהוא וכדרש מסכת כלים (פ"ח מ"ב) אמר למעלה מהן מת שטמא בהאהל מה שאין טולן מטמאין והתם לעיל חשיב מטהרא ואמר רביט יהודה דמ"מ מת אמור דאפילו עובר תחת האילן מטמא בהאהל כל מה שתחת האילן ועוד דמת אמור שמטמא אפי' מה שבבית אחר אם יש בו אילן פותח טפח מה שאין כן במטהרא דאין מטמא אלא בבית שנכנס בו בכתיב והבא אל הבית:

סנדל של עבודת כוכבים לא תחלון · פי' בקונטרס דמייתי בעבודת כוכבים של עובד כוכבים וקודם ביטול דכיון דרחוי לבטל לא מכתת שיעוריה אף על פי שנתבטל תחלון ואם חליצתה בשרה, של תקרובת עבודת כוכבים ושל נגליו בכשמסיעון אותו ממקום למקום: חליצתה כשרה· מוחלט בדאמרן שאפילו בשעת שריפה קרוי בגד, ולא מילף הוא אלא גילוי מילתא בעלמא הוא, של עבודת כוכבים נמי הוא לשמשי עבודת כוכבים אלא דקאמר בביטול אי אמשה תליצה לאו הגאה היא דמטה לאו ליטהרה: של תקרובת עבודת כוכבים· שהקריבו ומסרוהו לפני בעל הבית ובקי"ל (פ"ז דף ג.) תקרובת עבודת כוכבים אין לה ביטול עולמית דאיתקש למת דכתיב ויאכלו זבחי מתים הלכך ליה ליה תקנתא וכתוב מיעוטא ושל

מסורת הש"ס

רעה היא· שטוחים הרשעים וקלה נפש לדיק בהגאתן הלכך לא הגאה היא: שמא דעבודת כוכבים· למה נגבת אח אלהי (בראשית לא): נעל מ"מ· אלון הגעל: פרט לסנדל המסוליים· הנפתח שאין לו עקב שו"א לשלא אחריינא על שם מקומו נקרא מסוליים תורה אור לשון מור": הב ליה סנדלך· ליכם

רעה היא אצל צדיקים שנא' °השמר לך פן תדבר עם יעקב מטוב עד רע"בשלמא רע, לחזי, אלא טוב אמאי לא, אלא ש"מ טובתן של רשעים רעה היא אצל צדיקים, בשלמא דתם דלמא מדכר ליה שמא דעבודת כוכבים, אלא הכא מאי רעה איכא? דקא שדי בה זוהמא דא"ר יוחנן* בשעה שבא נחש על חוה הטיל בה זוהמא, ישראל שעמדו על הר סיני פסקה זוהמתן, עובדי כוכבים שלא עמדו בהר סיני לא פסקה זוהמתן: חלצה במנעל שאינו שלו וכו': תנו רבנן *נעלו אין לי אלא נעלו, נעל של כל אדם מנין? ת"ל "נעל נעל" מכל מקום, א"כ מה ת"ל "נעלו" נעלו הראוי לו פרט לגדול שאין יכול להלוך בו ופרט לקטן שאינו חופה רוב רגלו ופרט לסנדל המסוליים שאין לו עקב אביי הוה קאי קמיה דרב יוסף, אתאי יבמה לחלוץ, אמר ליה הב ליה סנדלך יהיב ליה סנדלא דשמאלא, א"ל אימר דאמור רבנן דיעבד לכתחלה מי אמר? א"ל אי הכי סנדל שאין שלו נמי אימר דאמור רבנן דיעבד לכתחלה מי אמור? א"ל הכי קאמינא לך הב ליה ואקני ליה: סנדל של עץ: מאן תנא אמר שמואל ר"מ היא דתנן *הקיסם יוצא בקב שלו דברי ר"מ ר' יוסי אוסרו אבוה דשמואל אומר במחופה עור ודברי הכל: אמר רב פפי משמיה דרבא סנדל המוסגר לא תחלון בו ואם חלצה חליצתה כשרה, סנדל המוחלט לא תחלון בו ואם חלצה חליצתה פסולה רב פפא משמיה דרבא אמר אחד סנדל המוסגר ואחד סנדל המוחלט לא תחלון בו ואם חלצה חליצתה כשרה מאי בית המוסגר מטמא מתוכו (ה) ומוחלט מתוכו ומאחוריו וזה וזה מטמאין בביאה ואי ס"ד כדמכתת דמי והא בעינן °והבא אל הבית ולימא שאני התם דאמר קרא °ונתץ את הבית אפילו בשעת נתיצה קרוי בית *המליה שיש בו שלש על שלש אף על פי שאין בו כזית כיון שנכנס רובה לבית טהור טמאתהו מאי לאו מוחלטת לא מוסגרת, אי הכי אימא סיפא *הוי בה כמה זיתים כיון שנכנס ממנה כזית לבית טהור טמאתהו אי אמרת בשלמא מוחלטת היינו דאיתקש למת אלא אי אמרת מוסגרת אמאי איתקש למת: (ו) שאני התם דאמר קרא °ושרפתם את הבגד אפילו בשעת שריפה קרוי בגד, וליגמר מיניה? איסור מטמאה לא גמרינן, אמר רבא הלכתא אחד סנדל המוסגר, ואחד סנדל שמוחלט ואחד סנדל של עבודת כוכבים לא תחלון ואם חלצה חליצתה כשרה, של תקרובת עבודת כוכבים ושל

מסורת הש"ס

(ה) גמ' והמוחלט מתוכו ומאחוריו: (כ) שם אמאי איתקש למת אלא שאני: (ג) רש"י ד"ה מטמא מתוכו. נ"ב ביבמ' אחרת ברש"י מטמא מתוכו דבר שטולו לתוכו אפילו לא נכנס דרך ביאה כגון הנכנס לבית המנוגע דרך אחוריו זו ביאה אפי' נכנס טולו חוץ מתוכו אבל אם נכנס טולו מיהא מטמא דכתיב ולא יטמא כל אשר בבית וכ"ש אם נכנס דרך ביאה דהוי טמא מטום בא אל הבית והמוחלט מטמא אף מאחוריו במגע אם נכנס בבית טמא מד כאן:

גליון הש"ס

רש"י ד"ה חליצתה כשרה. ולא מטום איסור הגאה. עי' ערכין כ ע"ב תד"ה תניא:

עין משפט נר מצוה

לט א מיי' פ"ד מהלכות יבום הלכה יח סמג עשין נב טוש"ע אה"ע סימן קסט סעיף כב:

מ ב מיי' שם הלכה יט טוש"ע שם הגהה"ם:

מא ג מיי' שם. טוש"ע שם סעיף יד וכפרד חליצה סעיף לט וכמיכום סדר חליצה סעיף מד:

מב ד מיי' שם טוש"ע שם בהלכות חליצה סעיף כב והגהה"ם:

מג ה מיי' שם הלכה כז:

מד ו מיי' פט"ו מהלכי טומאת צרעת הלכה ג סמג עשין רלט:

מה ז ח מיי' שם פי"ג הלכה יד סמג עשין רלט:

מו ט מיי' פ"ד מהלכות יבום הלכה כ סמג עשין נב טוש"ע אה"ע סימן קסט סעיף מג:

[וע"ע תוס' ע"ז כב ד"ה עמה]

חוספות ישנים

שאין לו עקב. פרש"י שו"ת וקשה דתנן במסכת כלים (פכ"ו מ"ד) גבי (מטעל) [סנדל] נפסק עקבו ויעל תוטמו וא"כ אם עקב ומה מוטם· ועוד דכתיב ויח לוחות נעקב עשו והתם לאו שו"ת הוא· ויעוד דאמרי' במסכת נדה לחתה דם בעקבה טמא מטום דקלי נגד המוטפה והתם לא שייך לפרש שו"ת לע"ל לרש"י דאמר שאלון:

ר' דעות בדבא בתרא מו"ל (בגיר) ר"פ - אם חלץ חלצתו פסולה (דברות מיבמות טיעוני) ר"פא - בטר בקיעה

קושיות על ר"פ (בהמיר בחוט"ל)

תוס' חד מקמאי אמר רבה הלכתא אחר סנדל המוסגר וא' סנדל המוחלט וא' של עבודת כוכבים [חליצתה כשרה] ושל עיר הנדחת ושל זקן הרשעי לפי כבודו לא תחלון ואם חלץ חליצתה פסולה· פי' של עבודת כוכבים מיירי בעבודת כוכבים של עובד כוכבים דאית ליה הקנתא בביטול ולא סיכתא שיעוריה דאי פשום דאסורה בהגאה מצות לא ליהנות נחנו. אבל בעבודת כוכבים של ישראל דליה לה תקנה בביטול הי"ל בעיר הנדחת דכתוחי מכתת שעוריה ואם חלצה חליצה פסולה הנבי לולב של עבודת כוכבים נמי הוי הכי· וכ"ת כיון דחלץ ביה לא עבודת כוכבים דישראל ואמאי חלי' כשרה ואפשר שלא נתכון לרגות בה אלא להלוץ א"נ במנדל של משפשי עבודת כוכבים, דק"ל עובד כוכבים שבטל עבודת כוכבים בטל משפשיה וכיון דעבודת כוכבים ביה עובד כוכבים הוא אע"פ שהשמשין ביד ישראל אם בטל השובר כוכבים הע"ז משפשיה נמי בטלי והא דקתני של תקרובת עבודת כוכבים חליצתה פסולה מיירי שנקצעו מתחילה לכך דהע"ל כשתיהא שהיא כעין פנים אבל אם לא נקצעו מתחלה לכך כיון דלאו כעין פנים הוא לא מיתסר משום תקרובת עבודת כוכבים והכי איתא בפס' ע"ז פ' ר' ישמעאל דתקרובת עכו"ם לא מתסרא כי אם שהיה כעין פנים ששבר מקל לפניה: תניא

* ע"ז ב"ק ע. וצבחים ז:

* יש לדקדק מאד מכאן דבכתוב בכמה ו' אז מתאר בדאולם ואפשר לתלוק בזה גם שאם אינו מלו- אם כפי הבלבה הראשונה יצא ביטול אפשרי לטבחוב גם "נעל" ולא נעלו ולכן אין הקפדה ביהיה דוקא אלו אין גם מתיישב אם לטון הדברים "נעל נעל" מכל מקום "נעלו" דאשתי לבאוהב לשתבלות הקלה בזה (ולא מאת בתיבת "נעל" ולא נעלו) מרבים גם אם אינו אלו

* ולאמוחלטת [illegible] ולכך כתר אינגר נחשבת לזל ג

* ובכך סודר בר' כפ' דאמרין בתוכי מבתת טיעוזה אבל זקי בעזל לא אמרין הכי בלון ביניהם הכתב - לזקא אין כאן בדיא אין אומאל בן אינו לכפינן דבר אינו לכפונא אלא ביני מילתא בדאמאן

סנהדרין קמו. מ"ו כב:

ובגיר כפ' ל. ובגבה יאמתא אלו לדיני בקנים ומלבה נדלון מאל קלן ולקוה בבנין ולדעתה ואמרה כבה לדעה קדושין יד. לאו בקבה את בית אחיו לא בקבה את בית אחיו ובקבה שם בדיבל היה חלוף בבית

סנהדרין סב

נעים מ"ג מ"ד

[תוספתא דנגעים פ"ו]

הגהות הב"ח

(ה) גמ' והמוחלט מתוכו ומאחוריו: (כ) שם אמאי איתקש למת אלא שאני: (ג) רש"י ד"ה מטמא מתוכו. נ"ב ביבמ' אחרת ברש"י מטמא מתוכו דבר שטולו לתוכו אפילו לא נכנס דרך ביאה כגון הנכנס לבית המנוגע דרך אחוריו זו ביאה אפי' נכנס טולו חוץ מתוכו אבל אם נכנס טולו מיהא מטמא דכתיב ולא יטמא כל אשר בבית וכ"ש אם נכנס דרך ביאה דהוי טמא מטום בא אל הבית והמוחלט מטמא אף מאחוריו במגע אם נכנס בבית טמא מד כאן:

גליון הש"ס

רש"י ד"ה חליצתה כשרה. ולא מטום איסור הגאה. עי' ערכין כ ע"ב תד"ה תניא: